Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0094

2023. un 2024. gada ziņojumi par Kosovu

Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija rezolūcija par Komisijas 2023. un 2024. gada ziņojumiem par Kosovu (2025/2019(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Kosovu, no otras puses[1], kurš stājās spēkā 2016. gada 1. aprīlī,

– ņemot vērā Kosovas 2022. gada 15. decembra pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā,

– ņemot vērā Kosovas 2022. gada 12. maija pieteikumu dalībai Eiropas Padomē,

– ņemot vērā Pamatnolīgumu starp Eiropas Savienību un Kosovu par vispārīgiem principiem Kosovas dalībai Savienības programmās[2], kurš ir spēkā kopš 2017. gada 1. augusta,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 15. septembra Regulu (ES) 2021/1529, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*)[3],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija Regulu (ES) 2024/1449, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu[4],

– ņemot vērā Saloniku Eiropadomes prezidentūras 2003. gada 19. un 20. jūnija sanāksmes secinājumus,

---

1 OV L 71, 16.3.2016., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
2 OV L 195, 27.7.2017., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
3 OV L 330, 20.9.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
4 OV L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– ņemot vērā deklarācijas, kas pieņemtas ES un Rietumbalkānu samitos 2018. gada 17. maijā Sofijā, 2020. gada 6. maijā Zagrebā, 2021. gada 6. oktobrī Brdo pie Kraņas, 2022. gada 6. decembrī Tirānā, 2023. gada 13. decembrī Briselē un 2024. gada 18. decembrī Briselē,

– ņemot vērā 2014. gada 28. augustā sākto Berlīnes procesu,

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. februāra paziņojumu "Pievienošanās procesa uzlabošana — ticama ES perspektīva Rietumbalkāniem" (COM(2020)0057),

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 6. oktobra paziņojumu "Ekonomikas un investīciju plāns Rietumbalkāniem" (COM(2020)0641),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 8. novembra paziņojumu "2023. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku" (COM(2023)0690), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments "2023. gada ziņojums par Kosovu" (SWD(2023)0692),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 8. novembra paziņojumu "Jauns izaugsmes plāns Rietumbalkāniem"(COM(2023)0691),

– ņemot vērā Komisijas 2024. gada 20. marta paziņojumu par reformām pirms paplašināšanās un politikas pārskatiem (COM(2024)0146),

– ņemot vērā Komisijas 2024. gada 30. oktobra paziņojumu "2024. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku" (COM(2024)0690), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments "2024. gada ziņojums par Kosovu" (SWD(2024)0692),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 31. maija un 2024. gada 13. jūnija vispārējo kopsavilkumu un valstu novērtējumus attiecībā uz Kosovas ekonomikas reformu programmu,

– ņemot vērā ES un Rietumbalkānu un Turcijas ekonomikas un finanšu dialoga kopīgos secinājumus, ko Padome pieņēma 2023. gada 16. maijā, un ES un Rietumbalkānu partneru, Turcijas, Gruzijas, Moldovas Republikas un Ukrainas ekonomikas un finanšu dialoga kopīgos secinājumus, ko Padome pieņēma 2024. gada 14. maijā,

– ņemot vērā ANO Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūciju Nr. 1244, Starptautiskās Tiesas (ST) 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu par to, vai vienpusējā Kosovas neatkarības pasludināšana atbilst starptautiskajām tiesībām, un ANO Ģenerālās asamblejas 2010. gada 9. septembra Rezolūciju Nr. 64/298, kurā atzīts šā ST atzinuma saturs un pausta atzinība ES gatavībai veicināt dialogu starp Serbiju un Kosovu,

– ņemot vērā 2013. gada 19. aprīļa pirmo vienošanos par principiem,

kas reglamentē attiecību normalizēšanu starp Serbiju un Kosovu, 2015. gada 25. augusta nolīgumus un notiekošo ES veicināto dialogu attiecību normalizēšanai,

– ņemot vērā 2023. gada 27. februāra Briseles nolīgumu, kā arī 2023. gada 18. marta Ohridas pamatnolīgumu un tam pievienoto īstenošanas pielikumu,

– ņemot vērā Padomes 2023. gada 5. jūnija Lēmumu (KĀDP) 2023/1095, ar ko groza Vienoto rīcību 2008/124/KĀDP par Eiropas Savienības Tiesiskuma misiju Kosovā (*EULEX Kosovo*)[1], ar kuru misijas pilnvaru termiņu pagarināja līdz 2025. gada 14. jūnijam,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 19. aprīļa Regulu (ES) 2023/850, ar kuru groza Regulu (ES) 2018/1806, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (Kosova)[2],

– ņemot vērā Eiropas Savienības vēlēšanu novērošanas misijas galīgo ziņojumu par 2021. gada pašvaldību vēlēšanām Kosovā,

– ņemot vērā Eiropas Savienības vēlēšanu novērošanas misijas provizorisko ziņojumu par 2025. gada parlamenta vēlēšanām Kosovā,

– ņemot vērā ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas padomes ceturto sanāksmi, kas notika 2021. gada 7. decembrī Briselē,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Kosovu,

– ņemot vērā kopīgos ieteikumus, kas tika pieņemti ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas parlamentārās komitejas 12. sanāksmē, kura notika 2024. gada 9. decembrī,

– ņemot vērā organizācijas “Transparency International” sagatavoto 2024. gada korupcijas uztveres indeksu,

– ņemot vērā organizācijas “Reportieri bez robežām” sagatavoto 2024. gada pasaules preses brīvības indeksu,

– ņemot vērā institūta “Varieties of Democracy” (*V-Dem*) 2024. gada marta 2024. gada ziņojumu par demokrātiju,

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0075/2025),

---

1 OV L 146, 6.6.2023., 22. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1095/oj.

2 OV L 110, 25.4.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

A. tā kā paplašināšanās politika ir viens no efektīvākajiem ES ārpolitikas instrumentiem un viena no sekmīgākajām rīcībpolitikām pamatreformu stimulēšanai un veicināšanai, un tā ir stratēģisks ģeopolitisks ieguldījums ilgtermiņa mierā, stabilitātē un drošībā visā kontinentā;

B. tā kā demokrātija, cilvēktiesības un tiesiskums ir pamatvērtības, uz kurām balstās ES;

C. tā kā ES paplašināšanās process ir stratēģisks instruments stabilitātes, demokrātijas un ekonomikas attīstības stiprināšanai Eiropā un katra paplašināšanās procesā iesaistītā valsts tiek vērtēta pēc tās nopelniem, un tā kā pievienošanās grafiku un progresu nosaka nepieciešamo reformu īstenošana un kritēriju kopuma un kopējo Eiropas vērtību ievērošana; tā kā Kosovas virzība uz dalību ES ir atkarīga arī no attiecību normalizēšanas ar Serbiju;

D. tā kā ES ir lielākā finansiālā atbalsta sniedzēja Kosovai,

E. tā kā Kosova ir tikusi pakļauta ārvalstu iejaukšanās un dezinformācijas kampaņām, īpaši no Krievijas puses (sevišķi ar Serbijas nacionālistisko kanālu starpniecību) un Ķīnas (kura īsteno maigo varu) puses, kuru mērķis ir destabilizēt šīs valsts demokrātijas institūcijas, apdraudēt sabiedrības kohēziju un kūdīt uz etnisko vardarbību; tā kā pēc 2023. gada septembrī Banjskā notikušā uzbrukuma masveidā tika izplatīta dezinformācija, kas vēl vairāk saasināja spriedzi; tā kā Kosovas iestādes 2024. gada jūlijā pieņēma Likumu par Neatkarīgo mediju komisiju; tā kā 2024. gada maijā Eiropas Padome publicēja juridisku atzinumu attiecībā uz likumprojektu par Neatkarīgo mediju komisiju, kurā tika paustas bažas saistībā ar dažiem toreizējā likumprojekta aspektiem un sniegti ieteikumi par to, kā šos jautājumus risināt; tā kā Likuma par Neatkarīgo mediju komisiju galīgajā tekstā lielākā daļa sniegto ieteikumu nebija ņemta vērā;

F. tā kā Eiropas Savienības Tiesiskuma misija Kosovā, kas pazīstama arī kā *EULEX*, ir lielākā civilā misija, kas jebkad sākta saskaņā ar Eiropas Savienības kopējo drošības un aizsardzības politiku;

G. tā kā 2018. un 2023. gadā vairāk nekā 500 cilvēku, kas vēsturiski sevi identificē kā bulgārus, parakstīja lūgumrakstus,

Apņemšanās pievienoties ES

1. atzinīgi vērtē Kosovas apņemšanos pievienoties ES, kas atspoguļo skaidru stratēģisku ģeopolitisko izvēli, un tās iedzīvotāju nemitīgo stingro atbalstu Kosovas virzībai uz Eiropu; atkārtoti norāda, ka Kosova ir bijusi konsekventa savos centienos iekļauties Eiropas Savienībā;

2. vēlreiz pauž stingru pārliecību, ka Kosovas nākotne ir Eiropas

Savienībā un visi centieni valstij izkļūt no “pelēkās zonas” ir gan Kosovas, gan ES iedzīvotāju interesēs, jo īpaši saistībā ar pašreizējo ģeopolitisko dinamiku reģionā, straujām lielām pārmaiņām pasaules politikā un aizvien lielāko sāncensību ar autoritāriem režīmiem;

3. atbalsta Kosovas pieteikumu dalībai ES, kas atspoguļo partiju pārliecinošo vienprātību par integrāciju ES un skaidru ģeopolitisku stratēģisko izvēli; atkārtoti aicina dalībvalstis Padomē uzdot Komisijai sagatavot anketu un iesniegt atzinumu par šīs valsts pieteikuma pamatotību; mudina tās piecas dalībvalstis, kuras vēl nav atzinušas Kosovas neatkarību, to nekavējoties darīt un tādējādi dot Kosovai iespēju virzīties uz integrāciju Eiropas Savienībā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā citām kandidātvalstīm; atgādina par Starptautiskās Tiesas 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu, kurā norādīts, ka Kosovas vienpusējā neatkarības deklarācija nav vispārējo starptautisko tiesību pārkāpums;

4. atgādina, ka dalība Eiropas Savienībā ir balstīta uz nopelniem balstītu procesu, kas ir atkarīgs no augstākajiem Eiropas standartiem pieskaņotu reformu stingras īstenošanas, jo īpaši atbilstības Kopenhāgenas kritērijiem un tiesiskumam, un nodrošina tiesību aktu efektīvu piemērošanu praksē; mudina Kosovu turpināt centienus šajā sakarā, vēl vairāk stiprinot savu apņemšanos ievērot Savienības vērtības un standartus; uzsver, ka paplašināšanās arī ietver potenciālu jauno dalībvalstu rūpīgu sagatavošanos un vienlaikus jāievēro iekšējā tirgus ekonomiskā stabilitāte, sociālie un vides standarti un Eiropas iestāžu pienācīga darbība;

5. atzinīgi vērtē vīzu režīma liberalizāciju, kas tika pieņemta 2023. gada aprīlī un ir spēkā kopš 2024. gada 1. janvāra, un ir konkrēta izpausme Kosovas aizvien ciešākajām attiecībām ar ES, kā arī apliecinājums Kosovas centieniem virzībā uz integrāciju Eiropā; atzinīgi vērtē Kosovas lēmumu vienpusēji atcelt vīzas prasības Bosnijas un Hercegovinas pilsoņiem; atzinīgi vērtē Spānijas lēmumu kopš 2024. gada janvāra atzīt Kosovas izdotās parastās pases par derīgiem ceļošanas dokumentiem;

6. norāda uz reālo progresu tādās jomās kā tiesiskums, brīvība un drošība, cīņa pret organizēto noziedzību un funkcionējoša tirgus ekonomika; pauž nožēlu par ierobežotajiem panākumiem tiesiskuma jomā un prasa paātrināt reformas; atzinīgi vērtē Kosovas mērķi virzīt uz priekšu reformu īstenošanu, kas joprojām ir valsts prioritāte; pauž nožēlu par to, ka Kosovas Nacionālajā asamblejā nav panākts kvorums lēmumu pieņemšanā, jo politiskās partijas boikotēja asamblejas darbu pirms parlamenta vēlēšanām;

7. pauž nožēlu par tādu iestāžu kā Centrālā vēlēšanu komisija un Neatkarīgā mediju komisija politizāciju;

8. atzinīgi vērtē Kosovas pastāvīgo saskaņotību ar ES ārpolitiku un drošības politiku, jo īpaši to, ka tā stingri nosoda Krievijas agresijas

karu pret Ukrainu un īsteno ES pieņemtos ierobežojošos pasākumus, kas vērsti pret Krieviju un Baltkrieviju, pieskaņojoties Savienības ārpolitikai, un tās atbalstu Ukrainai ar humānās palīdzības un militārās palīdzības paketēm, kas ir apstiprinājums tam, ka Kosova ir uzticama un vērtīga partnere, kura apņēmusies iekļauties ES un apliecina savu skaidro ģeopolitisko orientāciju, kas stingri nostiprināta Eiropas un transatlantiskajā aliansē;

9. prasa nekavējoties atcelt pret Kosovu vērstos ES pasākumus, kuri vairs nav pamatoti, jo Kosova ir izpildījusi ES prasības un šie pasākumi turklāt ir smagā pretrunā Kosovas apliecinātajai apņēmībai ievērot Eiropas vērtības un tās saskaņotībai ar ES politiku, mazina ES un Kosovas partnerības ietekmi un kavē Belgradas un Prištinas dialoga atsākšanu labticīgā gaisotnē;

10. atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu Kosovas pieteikumam dalībai Eiropas Padomē un valsts stratēģiskās orientācijas plānam pievienoties NATO programmai “Partnerattiecības mieram”, kā arī tās pieteikumiem pievienoties citām starptautiskām organizācijām; aicina attiecīgās organizācijas un dalībvalstis proaktīvi atbalstīt atbilstošos Kosovas pieteikumus; aicina Komisiju un ES biroju Kosovā pielikt lielākas pūles, lai uzlabotu ciešākas ES un Kosovas partnerības pamanāmību un popularizētu šīs partnerības nozīmi, ar to saistītos centienus un tās sniegtos ieguvumus;

11. atzinīgi vērtē to, ka Kosova ir samazinājusi administratīvo slogu un vienkāršojusi procedūras, īstenojot attiecīgo programmu 2022.–2027. gadam; norāda, ka publiskās pārvaldes stratēģiskais satvars ir ieviests, bet netiek efektīvi īstenots; pauž nožēlu par to, ka kavēšanās ar publiskās pārvaldes reformu ir vājinājusi ES finansējuma pārvaldību un ka pārskatatbildība publiskajā sektorā ir nepietiekama; aicina Kosovu uzlabot publisko pārvaldi un uz nopelniem balstītu civildienesta sistēmu, grozot un pieņemot Likumu par valsts amatpersonām un Likumu par neatkarīgu civildienesta uzraudzības padomi;

12. pauž nožēlu par to, ka Kosovas Konstitucionālās tiesas nolēmums par Likumu par algām, kas vienādo pašreizējo valsts amatpersonu atalgojuma sistēmu, vēl nedarbojas; aicina Kosovas valdību pārskatīt savus tiesību aktus par publisko finanšu pārvaldību, lai tie atbilstu starptautiskajiem standartiem, un pārskatītajos tiesību aktos iekļaut publisko ieguldījumu metodiku;

Demokrātija un tiesiskums

13. atzinīgi vērtē nozīmīgo un pozitīvo progresu, kas panākts, lai īstenotu lielāko daļu ES vēlēšanu novērošanas misijas jau sen sniegto ieteikumu un nāktu klajā ar vienprātībā balstītu likumu par vispārējām vēlēšanām; norāda, ka tas ir pienācīgs pamats demokrātisku vēlēšanu rīkošanai saskaņā ar starptautiskajām un reģionālajām normām; norāda, ka saskaņā ar Kosovas prezidentes

uzaicinājumu Eiropas Savienība nosūtīja ES vēlēšanu novērošanas misiju, kas ietvēra novērotāju delegāciju Eiropas Parlamenta deputātu sastāvā, lai novērotu parlamenta vēlēšanas Kosovā 2025. gada 9. februārī; atzinīgi vērtē ES vēlēšanu novērošanas misijas secinājumus, kas apstiprina, ka 2025. gada 9. februārī tika sarīkotas mierīgas, brīvas un godīgas vēlēšanas ar visu Kosovas kopienu dalību; pauž nožēlu par politisko partiju skarbo retoriku kampaņas laikā; ņem vērā tehniskās problēmas, ar kurām nācās saskarties balsu skaitīšanas procesā, un mudina Kosovas iestādes pastiprināt centienus uzlabot nākamo vēlēšanu organizēšanu; norāda uz patiesa politiskā plurālisma trūkumu Kosovas serbu kopienā parlamenta vēlēšanās, neraugoties uz vairākiem Kosovas serbu vēlēšanu sarakstiem; pauž bažas saistībā ar ziņojumiem par to, ka Belgrada izdara pastāvīgu spiedienu uz serbu kopienas vēlētājiem; nosoda ASV īpašā sūtņa *Rick Grenell* atkārtoto iejaukšanos vēlēšanu kampaņā;

14. ar bažām norāda uz politisko strupceļu, ko izraisījusi sadrumstalotā politiskā ainava un tas, ka līdz šai dienai nav izdevies ievēlēt Parlamenta priekšsēdētāju, tāpēc nav varēts izveidot valdību pēc 2025. gada 9. februārī notikušajām parlamenta vēlēšanām un kavējas vairāku budžeta dokumentu izskatīšana parlamentā; mudina politiskās partijas sadarboties, lai pēc iespējas ātrāk šo strupceļu pārvarētu;

15. ar bažām norāda, ka Likums par vietējām vēlēšanām un Likums par vispārējām vēlēšanām joprojām nav īstenoti un saskaņoti ar Likumu par dzimumu līdztiesību, kas paredz sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu pārstāvību 50 % apmērā; pauž nožēlu par to, ka sievietes joprojām ir nepietiekami pārstāvētas;

16. atzinīgi vērtē likuma par Īpašo prokuratūru pieņemšanu un panākto korupcijas lietu izskatīšanā; atzinīgi vērtē Īpašās prokuratūras aktīvo darbu septiņu kara noziegumu lietu atrisināšanā; prasa sīkāk precizēt jurisdikcijas sadalījumu starp Īpašo prokuratūru un Ģenerālprokuratūru attiecībā uz izmeklēšanu un kriminālvajāšanu; aicina Kosovu turpināt stiprināt Īpašo prokuratūru, uzlabojot tās spēju izmeklēt augsta līmeņa organizētās noziedzības lietas un saukt par tām pie atbildības; aicina policiju un Īpašo prokuratūru cieši sadarboties, lai izstrādātu stratēģijas efektīvākai izmeklēšanas veikšanai, skaidri sadalot atbildību;

17. pieņem zināšanai progresu attiecībā uz Kosovas vērtējumu korupcijas uztveres indeksā, jo tās vieta rangā ir par 10 vietām augstāka nekā pagājušajā gadā, un uzskata to par pozitīvu norisi, vienlaikus atzīstot, ka tas ir saistīts gan ar citu valstu punktu skaita samazināšanos, gan, kas būtiskāk, ar kvalitatīvu tiesību aktu pieņemšanu un ka šis vērtējums tomēr joprojām ir lielā mērā neapmierinošs; uzsver — lai iegūtu iedzīvotāju uzticēšanos, ir vajadzīgas ne tikai likumdošanas reformas, bet arī redzami rezultāti visu līmeņu korupcijas lietu izmeklēšanā un attiecīgā

kriminālvajāšanā un notiesāšanā; pauž nožēlu par to, ka Kosovai kopš 2019. gada nav korupcijas apkarošanas stratēģijas, un mudina pielikt lielākas pūles, lai to prioritārā kārtā izstrādātu līdz galam; atkārtoti norāda, ka ir vajadzīga stingra politiskā apņemšanās, lai panāktu stabilus rezultātus augsta līmeņa korupcijas apkarošanā; atkārtoti norāda, ka ir vajadzīga stingra politiskā apņemšanās, lai panāktu stabilus rezultātus augsta līmeņa korupcijas apkarošanā;

18. pauž nopietnas bažas par Kosovas tiesu sistēmas sistēmisko neaizsargātību, jo īpaši attiecībā uz tiesu sistēmas neatkarību un varas dalīšanas ievērošanu; vēlreiz pauž bažas par tiesas prāvu aizkavēšanos un par to, ka valdības amatpersonas turpina kritizēt atsevišķās lietās pieņemtus tiesas lēmumus; atzinīgi vērtē to, ka 2024. gada decembrī valdība Venēcijas komisijai iesniedza projektu tiesību aktam par tiesu sistēmas reformām un ka 2025. gada 18. martā Venēcijas komisija par to sniedza pirmo atzinumu; aicina Kosovu nodrošināt, ka tiesību akti, kas reglamentē tiesu iestāžu integritāti un pārskatatbildību, atbilst Eiropas standartiem un Venēcijas komisijas ieteikumiem; aicina Kosovas valdību piešķirt pienācīgu budžetu tiesu sistēmai; atzinīgi vērtē Komerclietu tiesas izveidi, panākto saistībā ar jaunu tiesnešu un prokuroru pieņemšanu darbā, kas notiek uz nopelniem balstītā un pārredzamā procesā, un vispārēju pārredzamības palielināšanos;

19. atzinīgi vērtē Kosovas serbu dalību parlamenta vēlēšanās un mudina viņu ievēlētos pārstāvjus uz aktīvu darbību saskaņā ar Kosovas tiesisko regulējumu Kosovas nākotnes Eiropā atbalstam; tomēr pauž nožēlu par Kosovas serbus pārstāvošo partiju īstenoto boikotu pašvaldību vēlēšanās 2023. gada aprīlī un Kosovas serbu atkāpšanos no amatiem Kosovas iestādēs; pauž bažas par Serbijas iejaukšanos parlamenta vēlēšanās ar partijas “Srpska Lista” starpniecību;

20. atzinīgi vērtē Konstitucionālās tiesas 2016. gada sprieduma par Dečanu klostera (Visoki Dečani) zemes īpašumtiesībām īstenošanu, 2024. gada martā reģistrējot klosteri par īpašnieku;

21. atzinīgi vērtē to, ka pastāvīgi pieaug ar organizēto noziedzību saistīto spriedumu skaits, un to, ka tiesiskais regulējums cīņai pret organizēto noziedzību ir saskaņots ar ES *acquis*; uzsver, ka prokuratūras dienestiem un policijai ir jāpastiprina sava vienotā rīcība pret noziedzīgām grupām un tīkliem; pauž bažas par drošības problēmām Kosovas ziemeļu daļā, jo īpaši pēc uzbrukuma Banjskā 2023. gada septembrī, kas prasīja ievērojamus policijas resursus; uzsver, ka ir jāpadziļina sadarbība nelegālas narkotiku tirdzniecības jomā; prasa turpināt saskaņošanu attiecībā uz cīņu pret terorismu;

22. atzinīgi vērtē kājnieku ieroču, vieglo ieroču un sprāgstvielu kontroles stratēģijas un rīcības plāna pieņemšanu, kā arī augsta līmeņa atbilstību ANO Šaujamieroču protokola noteikumiem;

23. turpina paust bažas par tiesiskuma stratēģijas un rīcības plāna lēno

īstenošanu;

24. vēlreiz apstiprina apņēmību uzturēt un stiprināt sadarbību ar Kosovas Asambleju un tās locekļiem, izmantojot pašreizējos Parlamenta demokrātijas atbalsta instrumentus un iniciatīvas, lai atbalstītu demokrātiskos procesus saistībā ar Kosovas virzību uz Eiropu; uzskata, ka šai partnerībai var dot jaunu sparu un to vēl vairāk stiprināt pēc 2025. gada 9. februārī notikušajām demokrātiskajām vēlēšanām; mudina visus jaunievēlētos Kosovas Asamblejas deputātus uz aktīvu iesaistīšanos un sadarbību;

25. nosoda nopietnos drošības incidentus Kosovas ziemeļos 2024. gada novembra beigās, no kuriem visnopietnākais atgadījums norisinājās netālu no Vrages ciemata Zubina Potokā, kur, izmantojot sprāgstierīces, tika nodarīti bojājumi kritiskajai infrastruktūrai, mērķtiecīgi kaitējot Ibaras-Lepenacas sistēmas galvenajam kanālam; pauž atbalstu Kosovas iestādēm šo noziedzīgo darbību pilnīgā izmeklēšanā ar mērķi saukt vainīgos pie atbildības;

26. atzinīgi vērtē *EULEX* darbu, ko tā veic, palīdzot Kosovas iestādēm izveidot noturīgas un neatkarīgas tiesiskuma iestādes;

Pamatbrīvības un cilvēktiesības

27. norāda, ka Kosovai ir nepieciešamā institucionālā struktūra cilvēktiesību veicināšanai un aizsardzībai; atzinīgi vērtē kopienu tiesību aizsardzības un veicināšanas stratēģijas pieņemšanu; tomēr uzsver, ka cilvēktiesību aizsardzība joprojām ir vāja tiesību aktu neīstenošanas, politiskās gribas trūkuma un ierobežotu cilvēkresursu un finanšu resursu dēļ, un prasa izveidot stiprākus izpildes panākšanas un pārskatatbildības mehānismus;

28. atzīst, ka Kosovas konstitūcija ir ļoti progresīva minoritāšu tiesību aizsardzības ziņā; ar nožēlu norāda, ka lūgumraksts, kuru parakstīja gandrīz 500 cilvēku, kas vēsturiski sevi identificē kā bulgārus, un kurš tika reģistrēts Kosovas Asamblejā 2023. gada janvārī, joprojām nav izskatīts, un iesaka minētās tiesības nostiprināt tiesību aktos un nodrošināt praksē; aicina Kosovu nodrošināt, ka visas minoritātes, kas atzītas saskaņā ar Likumu par minoritāšu tiesību aizsardzību, un to kopienu locekļi ir pilnībā iekļauti valsts konstitūcijā; aicina Kosovas iestādes pielikt lielākas pūles, lai aizsargātu visu minoritāšu tiesības, cita starpā nacionālo kopienu un jo īpaši neaizsargātu nacionālo kopienu tiesības, un nodrošinātu tām vienlīdzīgas iespējas un pienācīgu pārstāvību politiskajā un kultūras dzīvē, sabiedriskajos medijos, pārvaldē un tiesu iestādēs, kā arī novērstu to asimilāciju un veicinātu to integrāciju Kosovas sabiedrībā, un pastiprināt pasākumus šo nacionālo minoritāšu sociālo un ekonomisko problēmu novēršanai;

29. atzinīgi vērtē to, ka ir palielināts finansējums no vardarbības ģimenē un cilvēku tirdzniecības cietušo personu patversmēm; norāda, ka vardarbība ģimenē joprojām ir izplatītākais dzimumbalstītas

vardarbības veids; pauž bažas par to, ka sistēma vēl aizvien nenodrošina efektīvu vardarbības ģimenē novēršanu;

30. pauž nožēlu par to, ka vēl nav pieņemts Kosovas Civilkodeksa projekts; uzsver, ka Civilkodeksa projektā ir risināti vairāki svarīgi jautājumi saistībā ar dzimumu līdztiesību kā ES pamatvērtību, cita starpā iespēja nodrošināt vienlīdzīgu laulāto īpašuma daļu sievietēm un vīriešiem; uzsver, ka ir svarīgi Civilkodeksā garantēt tiesības visiem Kosovas iedzīvotājiem, lai nodrošinātu konstitucionālo tiesību ievērošanu un *LGBTIQ* kopienas iespējas; pauž bažas par to, ka sievietes joprojām nav pietiekami pārstāvētas augsta līmeņa politiskajos amatos, jo īpaši saistībā ar drošību un dialogu, un uzsver, ka viņām ir steidzami jāiesaistās miera veidošanas un izlīguma procesos saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 1325 par sievietēm, mieru un drošību; aicina pielikt lielākas pūles, lai uzlabotu sieviešu vietu sabiedrībā;

31. norāda, ka cietumu sistēma kopumā atbilst ANO standarta minimālajiem noteikumiem, un aicina labāk aizsargāt ieslodzīto tiesības, jo īpaši sieviešu, minoritāšu un garīgi slimo ieslodzīto gadījumā; turpina paust bažas par to, ka nerimst diskriminējošs valodas lietojums, kas vērsts pret sievietēm un *LGBTIQ*, un aicina iestādes izstrādāt un īstenot valsts dzimumu līdztiesības stratēģiju tādām pētniecības jomām kā zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika; atzinīgi vērtē sieviešu līdzdalību kvalitatīvās uzņēmējdarbības un vadības mācību programmās, kā arī ar IKT saistītās jomās, ko veicina ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta līdzekļiem; pauž nožēlu par to, ka sievietes no minoritāšu grupām, jo īpaši romu, aškalu un ēģiptiešu kopienām, saskaras ar dažādu veidu diskrimināciju, jo īpaši izglītības, nodarbinātības un veselības aprūpes pieejamības jomā; pauž bažas par to, ka centrālajā administrācijā nav pienācīgi pārstāvētas minoritāšu kopienas un ka to sieviešu skaits, kuras ieņem vadošus amatus, ir niecīgs;

32. pauž nožēlu par to, ka vēl nav pieņemta ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām; pauž bažas par Kosovas tiesību aktu un ES *acquis* nepietiekamu saskaņotību attiecībā uz personu ar invaliditāti tiesībām — personu, kuras saskaras ar diskrimināciju un šķēršļiem piekļuvē sociālajiem pakalpojumiem;

33. atzinīgi vērtē to, ka Kosovas pozīcija 2024. gada liberālās demokrātijas indeksā un vēlēšanu demokrātijas indeksā, ko sagatavojis institūts “Varieties of Democracy”, kurš mēra tādus rādītājus kā tiesiskums, līdzsvara un atsvara sistēma, pilsoniskās brīvības un brīvas un godīgas vēlēšanas, pastāvīgi uzlabojas;

34. atzīmē Kosovas plurālistisko mediju vidi, gaidot Konstitucionālās tiesas lēmumu par galveno mediju likumu, un uzsver Neatkarīgās mediju komisijas lomu, kuras neatkarība lēmumu pieņemšanā ir stingri jānodrošina un pilnīga darbība — jāatjauno; tomēr pauž

nožēlu par Kosovas mediju brīvības samazināšanos, par ko liecina tās kritums no 56. vietas uz 75. vietu 2024. gada pasaules preses brīvības indeksā; vēlreiz apstiprina, ka mediju plurālisms un pārredzamība ir priekšnosacījumi, kas jāizpilda, lai pievienotos ES; prasa nodrošināt lielāku pārredzamību attiecībā uz mediju īpašumtiesībām un finansējumu, lai uzlabotu mediju neatkarību un plurālismu; uzsver, ka vajadzīgi stingri pasākumi žurnālistu aizsargāšanai pret vajāšanu un iebiedēšanu un mediju regulatīvo iestāžu neatkarības nodrošināšanai; norāda uz pilsoniskās sabiedrības paustajām bažām par, iespējams, politiski motivētu Neatkarīgās mediju komisijas priekšsēdētāja ievēlēšanu; mudina Kosovas iestādes turpināt pārskatīt Likumu par Neatkarīgo mediju komisiju, lai iekļautu Eiropas Padomes sniegtos ieteikumus, tādējādi saskaņojot valsts tiesību aktus ar ES standartiem un praksi; iesaka palielināt atbalstu neatkarīgiem mediju kanāliem un faktu pārbaudes organizācijām Kosovā, atzīstot to izšķirošo lomu dezinformācijas apkarošanā un precīzas informācijas sniegšanā sabiedrībai; mudina ES sniegt šīm struktūrām tehnisku un finansiālu palīdzību; mudina Kosovas iestādes pieprasīt pielāgotas Tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas programmas ekspertu misijas; aicina pieņemt likumu par Kosovas Radio un televīziju un likumu par žurnālistu avotu aizsardzību;

35. pauž bažas par neseno kiberuzbrukumu Kosovas digitālajai infrastruktūrai; mudina Kosovas valdību stiprināt savas spējas apkarot ārvalstu iejaukšanos un dezinformāciju, kuras mērķis ir destabilizēt reģionu un apdraudēt Rietumbalkānu integrāciju Eiropā, jo īpaši to, kuras avots ir Serbijas nacionālistiskie kanāli un Krievija, un šajā nolūkā izstrādāt visaptverošas stratēģijas, kas ietver sabiedrības informēšanas kampaņas, arī apkarot dezinformāciju, kas vājina sieviešu dalību sabiedriskajā dzīvē, stiprināt kiberdrošību un ar to saistīto infrastruktūru, veicināt sadarbību ar starptautiskajiem partneriem, jo īpaši ar Eiropas Savienību, aizsargāt savu digitālo ekonomiku, sabiedriskos pakalpojumus un valsts drošību un vērsties pret dezinformācijas kampaņām un hibrīddraudiem, kuru mērķis ir destabilizēt valsti un apdraudēt tās Eiropas perspektīvu; mudina Kosovas izglītības programmā iekļaut medijpratības programmas, lai iedzīvotāji apgūtu dezinformācijas atpazīšanai un apkarošanai vajadzīgās prasmes;

36. pauž atzinību par to, ka Kosova ir sniegusi pajumti un patvērumu žurnālistiem no Ukrainas un Afganistānas;

37. pauž nopietnas bažas par to, ka ievērojami pieaug pret žurnālistiem vērstu uzbrukumu skaits, kā arī stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību (*SLAPP* lietas), arī no valdības amatpersonu puses; aicina iestādes turpināt darbu pie tiesību aktiem *SLAPP*

apkarošanai saskaņā ar jauno ES Direktīvu 2024/1069[1]; aicina Kosovu aktīvi strādāt pie tā, lai nodrošinātu, ka žurnālisti var veikt savu darbu un medijiem ir pilnīga brīvība darboties neatkarīgi; uzsver, ka ir jādara gals jebkāda veida vardarbībai;

38. uzteic Kosovas dinamisko un konstruktīvo pilsonisko sabiedrību, kurai ir ļoti būtiska un pozitīva loma reformu procesā; mudina Kosovas valdību uzlabot tās sadarbību ar pilsonisko sabiedrību lēmumu pieņemšanas jomā, jo īpaši ar sieviešu tiesību organizācijām, un vairāk izmantot Valsts padomi sadarbībai ar pilsonisko sabiedrību, lai veidotu sadarbības attiecības un patiesi iesaistītu pilsonisko sabiedrību pārredzamā likumdošanas procesā jau sākumposmā un turpmāk; uzsver, ka ir svarīgi palielināt pārskatatbildību un pārredzamību attiecībā uz publisko finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām; uzsver, ka pilsoniskajai sabiedrībai ir būtiska loma demokrātijas un plurālisma veicināšanā un labas pārvaldības un sociālā progresa sekmēšanā;

39. pauž nožēlu par to, ka nav skaidra plāna Kosovas serbu iesaistei valsts ziemeļu daļā un ka iniciatīvas serbu kopienas iesaistīšanai Kosovas politiskajās, sociālajās un ekonomiskajās struktūrās joprojām ir ļoti ierobežotas; atkārtoti aicina uzlabot iekšējo dialogu un patiesi un tiešā veidā iesaistīties sadarbībā ar neatkarīgajām Kosovas serbu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jo īpaši valsts ziemeļos, lai veidotu uzticēšanos, atvieglotu Kosovas serbu ikdienas dzīvi un viņus sekmīgi integrētu;

Izlīgums un labas kaimiņattiecības

40. atzinīgi vērtē Kosovas iesaistīšanos vairākās reģionālās sadarbības iniciatīvās un mudina to pastiprināt izlīguma centienus un meklēt risinājumus pagātnes strīdiem; uzteic Kosovas konstruktīvo pieeju un aktīvo iesaisti reģionālajā sadarbībā un tirdzniecības atvieglošanā, kas palīdzējis atbloķēt Centrāleiropas brīvās tirdzniecības nolīgumu;

41. aicina Serbiju atvērt visus kara laika arhīvus un piešķirt piekļuvi bijušās Dienvidslāvijas slepenā dienesta (*UDBA*) un Dienvidslāvijas Tautas armijas slepenā dienesta (*KOS*) lietām, nodrošinot to nodošanu atpakaļ attiecīgajām valdībām, ja tas tiek pieprasīts; uzsver, ka šie arhīvi jāatver visā reģionā, lai izmeklētu komunistiskā laikmeta noziegumus un stiprinātu demokrātiju, pārskatatbildību un iestādes Rietumbalkānos;

42. vēlreiz pauž pilnīgu atbalstu ES veicinātajam dialogam un atzinīgi vērtē *Peter Sørensen* iecelšanu par ES īpašo pārstāvi Belgradas un

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1069 (2024. gada 11. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotām prasībām vai ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību”) (OV L, 2024/1069, 16.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

Prištinas dialogā;

43. vēlreiz uzsver, cik svarīga ir gan Kosovas, gan Serbijas iestāžu konstruktīva iesaistīšanās nolūkā panākt visaptverošu juridiski saistošu un uz savstarpēju atzīšanu balstītu normalizācijas nolīgumu saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; aicina gan Kosovu, gan Serbiju īstenot Briseles un Ohridas pamatnolīgumus, tostarp izveidot Serbu vairākuma pašvaldību asociāciju/kopienu un atcelt Serbijas iebildumus pret Kosovas dalību reģionālās un starptautiskās organizācijās, kā arī izvairīties no vienpusējām darbībām, kuras varētu apdraudēt dialoga procesu;

44. sagaida, ka Kosova un Serbija pilnībā sadarbosies un veiks visus vajadzīgos pasākumus, lai aizturētu un ātri sauktu pie atbildības tos, kas 2023. gadā izdarīja teroristisku uzbrukumu Baņjskā; pauž nožēlu par to, ka Serbija joprojām nav saukusi pie atbildības vainīgos, jo īpaši "Srpska Lista" priekšsēdētāja vietnieku *Milan Radoičić*; atkārto, ka bez kavēšanās pie atbildības jāsauc un jātiesā arī Zubina Potokas teroristiskā uzbrukuma izdarītāji;

45. aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieci / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisiju ieņemt proaktīvāku lomu dialoga procesa vadībā; aicina palielināt Eiropas Parlamenta lomu dialoga veicināšanā, šajā nolūkā rīkojot regulāras apvienotās parlamentārās asamblejas sanāksmes;

46. nosoda visas darbības, kas rada draudus stabilitātei un apdraud izlīguma procesu, cita starpā spriedzi Kosovas ziemeļos un Serbijas valsts atbalstītu grupējumu un nelegālu bruņotu veidojumu provokācijas, un mudina Eiropas Savienību ieņemt stingrāku nostāju pret ārēju iejaukšanos Kosovas iekšējās lietās; uzsver, ka abām pusēm ir pilnībā jāīsteno visas panāktās vienošanās un jāizvairās no vienpusējām darbībām, kas varētu saasināt spriedzi; aicina Kosovas policiju nodrošināt, ka tā pilnībā ievēro visas tiesiskuma un cilvēktiesību prasības, un garantēt, ka Kosovas ziemeļos tiek izvietoti etniski daudzveidīgi un iekļaujoši policijas spēki pilnīgā saskaņā ar tiesiskajām prasībām; atgādina, ka par miera, drošības un tiesiskuma uzturēšanu kopīgi atbild visi politiskie pārstāvji un visas kopienas Kosovā;

47. atzinīgi vērtē to, ka 2024. gada decembrī tika izveidota Apvienotā komisija bezvēsts pazudušo personu jautājumos, un prasa, lai strauji virzītos 2023. gada maija politiskās deklarācijas par bezvēsts pazudušām personām īstenošana; aicina Kosovu un Serbiju atturēties no šā humanitārā jautājuma politizēšanas un pielikt lielākas pūles deklarācijas īstenošanā saskaņā ar Belgradas un Prištinas dialogu, kā arī izveidot sadarbību starp Kosovu un Serbiju;

48. atzinīgi vērtē nesenās vienošanās Berlīnes procesa ietvaros;

49. atzinīgi vērtē Kosovas lēmumu atcelt ierobežojumus Serbijas gatavo izstrādājumu ievešanai Merdares robežšķērsošanas vietā;

50. atzinīgi vērtē Kosovas spēku klātbūtni un to lomu drošas un aizsargātas vides veidošanā un uzturēšanā un stabilas un miermīlīgas Kosovas attīstībā, tai virzoties uz eiroatlantisko integrāciju; atgādina, ka šī misija ir svarīga Kosovas drošības spēku pastāvīgai attīstībai, jo nodrošina konsultācijas, apmācību un spēju veidošanu;

Sociālekonomiskās reformas

51. atzinīgi vērtē Kosovas aktīvo iesaisti Jaunā izaugsmes plāna Rietumbalkāniem — kura mērķis ir padziļināt ar ES saistītās reformas un samazināt sociālekonomisko plaisu starp ES dalībvalstīm un Rietumbalkānu valstīm — īstenošanā; atzinīgi vērtē Kosovas reformu programmas pieņemšanu un atgādina, ka Kosovai (tāpat kā Serbijai) ir jāparāda lielāka apņēmība īstenot ES veicināto dialogu, lai piekļūtu resursiem;

52. atzinīgi vērtē Kosovas panākto progresu funkcionējošas tirgus ekonomikas izveidē un mudina Kosovu īstenot strukturālās reformas, kas vajadzīgas, lai novērstu fiskālās problēmas, vienlaikus nodrošinot atbilstošu darba aizsardzību, taisnīgu atalgojumu un labākus darba apstākļus saskaņā ar ES tiesību aktiem;

53. atkārtoti aicina Komisiju izstrādāt reģionālu stratēģiju, lai novērstu pastāvīgo bezdarbu jauniešu vidū un intelektuālā darbaspēka aizplūšanu, risinot problēmas saistībā ar prasmju neatbilstību starp izglītības sistēmu un darba tirgu, uzlabojot mācīšanas kvalitāti un nodrošinot pietiekamu finansējumu aktīva darba tirgus pasākumiem un profesionālās izglītības programmām, kā arī pienācīgas bērnu aprūpes un pirmsskolas izglītības iestādes;

54. atzinīgi vērtē to, ka Kosovas tiesību akti kibernoziedzības jomā ir lielā mērā saskaņoti ar ES *acquis*; ņem vērā Kosovas vājo progresu sabiedrisko pakalpojumu digitālajā pārveidē; uzsver, ka tai ir jānodrošina saskaņotība ar ES tiesību aktiem digitālajā jomā — kā arī ar valsts iedzīvotāju vajadzībām —, jo īpaši ar Eiropas Elektronisko sakaru kodeksu, ES Tīklu un informācijas drošības direktīvu (TID 2)[1], ES rīkkopu 5G kiberdrošībai, Digitālo pakalpojumu aktu[2] un Digitālo tirgu aktu[3]; norāda, ka Kosovas ekonomika joprojām ir ļoti atkarīga

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1925 (2022. gada 14. septembris) par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē un ar ko groza Direktīvas (ES) 2019/1937 un (ES) 2020/1828

no importa, un uzsver, ka ir jādažādo ekonomika, lai uzlabotu konkurētspēju un ilgtspēju, jo īpaši saistībā ar ciešāku integrāciju ES tirgos;

55. pauž nožēlu par to, ka Kosovas Asambleja vēl nav galīgi pieņēmusi 2022. gadā iesniegto likumprojektu par mācību grāmatām; aicina Kosovu pabeigt jaunā pamatizglītības mācību programmas satvara ieviešanu, pabeigt pašreizējo mācību grāmatu pārskatīšanu, sniegt ilgtspējīgu apmācību skolotājiem un sistemātiski piemērot kvalitātes nodrošināšanas mehānismus visos izglītības līmeņos;

56. mudina Kosovu nodrošināt labāku piekļuvi kvalitatīviem veselības aprūpes pakalpojumiem; norāda, ka veselības aprūpes izdevumi joprojām ir otrie mazākie reģionā, un aicina veikt visaptverošu veselības aprūpes reformu, lai nodrošinātu visu iedzīvotāju vajadzības, jo īpaši lauku apvidos un teritorijās ar nepietiekamu pakalpojumu klāstu;

57. ar bažām norāda, ka, valdībai slēdzot Darba un sociālās labklājības ministriju (kas darīts bez pārredzamas apspriešanās ar pilsonisko sabiedrību un citām ieinteresētajām personām un radījis būtiskas neskaidrības), pasliktinājās sociālo pakalpojumu pieejamība, jo īpaši attiecībā uz neaizsargātām grupām; prasa labāk plānot budžetu, balstoties uz pierādījumiem, lai uzlabotu sociālos pakalpojumus saskaņā ar jauno tiesisko regulējumu, jo īpaši tos, kas paredzēti no dzimumbalstītas vardarbības cietušām personām;

58. aicina Kosovu nodrošināt vienlīdzīgu un nediskriminējošu valsts izglītību minoritāšu valodās;

59. atkārtoti norāda, ka ir jāvēršas pie jauniešiem serbu vairākuma pašvaldībās un viņi jāintegrē valsts sociālekonomiskajās struktūrās;

Enerģētika, vide, ilgtspējīga attīstība un savienotība

60. norāda, ka Kosova ir panākusi zināmu progresu energoapgādes drošības jomā, tomēr joprojām ir lielā mērā atkarīga no novecojušām, ļoti piesārņojošām spēkstacijām, kas rada nopietnu veselības un vides apdraudējumu; norāda, ka Kosovai ir jānodrošina laika ziņā efektīva enerģētikas programmas 2022.–2025. gadam īstenošana, lai izpildītu tās vērienīgos mērķus un samazinātu savu atkarību no fosilā kurināmā; prasa ES pastiprināt centienus palīdzēt Kosovai novērst tās gaisa piesārņojuma problēmas un piešķirt tam prioritāti; norāda, ka Kosovas jaunā enerģētikas stratēģija neveicina hidroenerģijas spēkstaciju būvniecību to kaitīgās ietekmes uz vidi dēļ, jo īpaši, ņemot vērā ūdens trūkumu valstī;

61. uzsver, ka Kosovā ir visaptveroši jāattīsta infrastruktūra, lai veicinātu sabiedriskā transporta radīto emisiju samazināšanu un elektrificēta

---

(Digitālo tirgu akts) (OV L 265, 12.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

transporta izvēršanu; uzsver, ka prioritāte arī turpmāk jāpiešķir pieejamības uzlabošanai un saderības ar ES transporta tīklu nodrošināšanai;

62. atzinīgi vērtē Tirānas samitā panākto vienošanos par viesabonēšanas maksas samazināšanu; šajā sakarā aicina iestādes, privātos rīcībspēkus un visas ieinteresētās personas veicināt saskaņoto mērķrādītāju sasniegšanu, lai panāktu būtisku datu viesabonēšanas tarifu samazinājumu un papildu samazinājumus, kas līdz 2027. gadam tarifus starp Rietumbalkāniem un ES pietuvinātu vietējiem tarifiem; atzinīgi vērtē to, ka ir stājies spēkā pirmais posms Rietumbalkānu un ES viesabonēšanas ceļveža īstenošanā;

63. mudina Kosovu uzlabot atbilstību maksimāli pieļaujamo emisiju rādītājiem, uzlabot vides apsvērumu iekļaušanu nozaru politikā un pieņemt nepieciešamos pasākumus piesārņojuma novēršanai, augsnes un ūdens kontaminācijas kontrolei un atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar ES un starptautiskajiem standartiem un saistībām; mudina Kosovu uzlabot visaptverošus ietekmes uz vidi novērtējumus un infrastruktūras plānošanā integrēt ilgtspējas pasākumus; aicina Kosovu palielināt aizsargājamo teritoriju platību valstī un uzlabot to aizsardzībai paredzētos instrumentus un pasākumus, lai aizsargātu bioloģisko daudzveidību, cita starpā kritiski apdraudētā Balkānu lūša galvenās dzīvotnes; mudina Kosovu pastiprināt un paātrināt sadarbību ar kaimiņvalstīm, lai noteiktu aizsargājamās pārrobežu teritorijas un izstrādātu saskaņotus pārrobežu pārvaldības plānus;

°

° °

64. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Eiropadomes priekšsēdētājam, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Kosovas prezidentei, valdībai un Nacionālajai asamblejai.